

látogatók előtt a kiállítás kiválóbb darabjait. Az első teremben, hol a barbárkori ötvösmű- emlékek vannak elhelyezve, Pulszky Ferenc tartott előadást a nagy-szent-miklósi leletről, mely a király tulajdonát képezi s minden valószínűség szerint a hunok idejéből származik. A második teremben, hol az egyházi ötvösművek vannak kiállítva, Czobor Béla ismerteté e terem egyes darabjait. A zománcz-munkáknál Szenere Attila szolt, kit egy akadémikus előadással a zománczozásról s annak történetéről Pulszky Károly előzött meg. Thallóczy Lajos ismerteté a lószerszámokat, kardokat s más fegyvereket. A kiállítás rendezőtől minden esetre jó gondolat volt a régészeti társulat ülését így a kiállítással összekötni. A termek az egész délután folyamán tömve voltak.

MI UJSÁG?

Országos képtári épület. Az egykori Eszterházy-képtár és a muzeumi képtár egyesítésének terve már régi, tanácskozásokat is folytattak ebben az ügyben, a mikor a mellett nyilatkozott a meggyőződés, hogy külön képtári palota volna építendő, mely egyszerűs mind az iparmuzeumnak, sőt a rajziskolának is helyet adna. A pénzügyi viszonyok nem kedveztek, a terv abban maradt, és szülője lett annak a mozgalomnak, mely később a képzőművészeti műcsarnokot fölépítette, a hol az iparmuzeum is helyet talált, a minta-rajztanodának pedig külön házat emeltek. Trefort miniszter most újlag foglalkozik e tervvel. A miniszter a közmunkák tanácsától megkérdezte, hogy mely telket ajánlaná országos képtári épület számára. A közmunka-tanács erre három jelölt meg: van egy a sugár-ut mellett, az ugynevezett epreskertben, van egy másik a Margit-híd közelében, szintén azon a vidéken van egy harmadik, az alkotmány-utca végén, egészen szemben azzal a Dunaparti telekkel, melyre az ország-házat építik. A miniszter most fölkererte a közmunkák tanácsát, hogy ezt az utóbbi telket tartsa fenn az építendő képtári palotának. A hely e megválasztásában inkább az a törekvés nyilatkozik, hogy a még annyira elhagyatott környék, ott a Margit-híd körül, az építendő ország-házra való tekintettel, minél előbb szépüljön és városiasodjék, mintsem az, hogy a képtár megfelelné azon a helyen. A képtárakat lehetőleg ott szokás berendezni, a hol a tanulmányozásra legalkalmasabbak. A kormány most építeti az epreskertben a festészeti mesteriskolát, abból egészül ki idővel az országos festészeti akadémia. Ott egész festő-gyarmat alakul. A műcsarnok is közelében van, e mellett meg a minta-rajztanoda is. Ilyen körülmények a leghatározottabb újmutatással irányozzák a figyelmet az epres-kertre, a hol a képtár számára is volna hely, a hol nem lesz ugyan központ, de a sugár-ut élénk összeköttetéseinél fogva mégis egészben közel. A törvényhozás palotájával szemközt egy képtár soha sincs oly jó helyen, mint a festő-iskolák közepette.

A lipótvárosi bazilikának el kellene készülni a millenium ünnepére, a mi valószínűleg 1894-ben lesz. Tehát tíz év van még addig. Csak hogy az építést hátráltató akadályok sem hiányzanak. Ugyanazok az akadályok most is, melyek kezdet óta oly végzetesek e monumentális épület emelésében — a pénz. Trefort miniszter értesíté a várost, hogy a kormány ez évben is hiánytalanul utalványozza ki a legfelsőbb helyről engedélyezett negyven ezer forintnyi királyi segélynek ez az utolsó részlete, s most már a továbbiakra az építő-bizottságnak kell gondoskodni. Hogy a bazilika az ezredéves ünnepre kész lehessen, ahhoz Ybl Miklós számítása szerint 1,600,000 forint kell. Oly összeg, melynek beszerzése nehéz feladat. Szó van oly sorsolási kölesőről, minőt a «vörös kereszt» fogantatott.

Az ötvösművek kiállítása alkalmából Trefort közoktatásügyi miniszter levelet intézett a budapesti aranyműves ipartársulat elnökéhez, Zitterbarth Károlyhoz, s fölkererte, hasson oda, hogy a testület tagjai közül a kiállítást minél többen látogassák és tanulmányozzák. Kívánatos azonban, hogy ne csak a budapesti, hanem a vidéki arany- és ezüstművesek is feljöjjenek a fővárosba, e kiállítást megnézni és azon tanulni. — A kiállításra még folytonosan érkeznek nagybecsű tárgyak. Az iskolának a kiállítási bizottság mérsékelt áru jegyeket bocsátott rendelkezésére,

s a titkár felszólítja azokat az intézeteket, melyek a leszállított áru belépti jegyeket igénybe akarják venni, hogy hozzá forduljanak. — Látogatója minden nap elég sok van a kiállításnak. Az első vasárnap, febr. 24-én másfél ezret meghaladta a látogatók száma.

A jótékonyág új intézetét nyitották meg vasárnap Kőbányán, a rabsegélyző-egylet menedékházát, melynek az a célja, hogy a rabsegélyző-egylet közreműködésével a fogságból kiszabadultaknak ideiglenes fedeleget adjon. A magyar büntető törvénykönyv ama szigorával szemközt, mely a visszaeső bűnösöket sújtja, nagy szükség volna ily intézetre minél több helyen az országban. A törvényszékek tárgyalásai sűrű példát szolgáltatnak, hogy a büntetés kiállása után minden segély nélkül elbocsátottak mily könnyen visszakerülnek ismét a börtönbe, még pedig hosszú fogságra, mert a visszaeső bűnösökre a legkisebb tárgy ellopása két évi fegyházat von maga után. Nem régiben tárgyalta a törvényszék két napszamos ügyét, kik egy magándohányraktárban egy-egy esomó dohányt dugtak zsebökbe. Az egyiket elítélték ezért egy hétre, a másikat két évre, mert lopásért már volt büntetve. Csaknem ugyanakkor az ügyészesség visszautasított 20,000 forintot meghaladó csalás miatt beadott keresetet egy kereskedő ellen, mert csalásért csak három hó alatt lehet följelentést tenni, azontul már elévül. Az új büntetőtörvénykönyv számos illusztrációját lehetett hallani az új intézet megnyitására egybegyűltek közt, kik többnyire a bírói és ügyvédi körökhöz tartoztak.

Az intézetet a budapesti rabsegélyző-egylet alapította. Jelen volt Pauler igazságügyminiszter is, továbbá Kovács Kálmán, László, Zádor Gyula miniszteri tanácsosok, Horváth János fővárosi tanácsnok. A rabsegélyző-egylet elnöke, Zádor Gyula miniszteri tanácsos mondott megnyitó beszédet, szólva az egylet működéséről. Az egylet sok jót tesz a bűnösökkel; a fővárosi börtönökben tanfolyamot tart számukra, erkölcsnevelésig hat rájuk, kiszabaduláskor segíti. Legtöbb nehézséggel találkozott mindig, munkát szerezni a kiszabadultaknak. Ezért állították a menedékházat, hol lakást, ételmezt és munkát találnak, míg keresetbe juthatnak. A város olcsó telket adott, s az épület 30,000 forintba került. Wahrmann Sándor 500 forintot adott az építésre és harmadfél ezer forintot gyűjtött. Pauler miniszter mondott köszönetet a humánus intézet létesítéséért az egyletnek, s azután az egybegyűltek megtekintették a célszerűen berendezett helyiségeket.

A newyorki magyar egyesület zászlója. Az Amerikai Nemzetőr írja: A newyorki Magyar Egylet új zászlója fölszentelésekor Gerster Etelka asszonyt kérte föl zászlóanyául. A bájos magyar énekesnő kénytelen volt ugyan a mindkét felet megtisztelő meghívás: köszönettel el nem fogadni, de gyönyörű levél kíséretében értékes ajándékot küldött az egyletnek, valamint a zászló maga is jó részben az ő szép adományából készült. Minap a «magyar egylet» restaurációját tartotta, nagy volt a lelkesedés, midőn egyszerre csak valakinek az jut eszébe: vegyünk elő nemzeti lobogókat és annak árnyéka alatt tartsa derék elnökünk székfoglaló beszédét. A ház-gondnok elmegy a lobogóért és halálsápadtan tér vissza a vészírrrel: az egylet lobogóját valaki ellopta! A háromszáz dollárba került nemzeti lobogó az egylet helyiségéből eltűnt — még maig sincs híre se hamva.

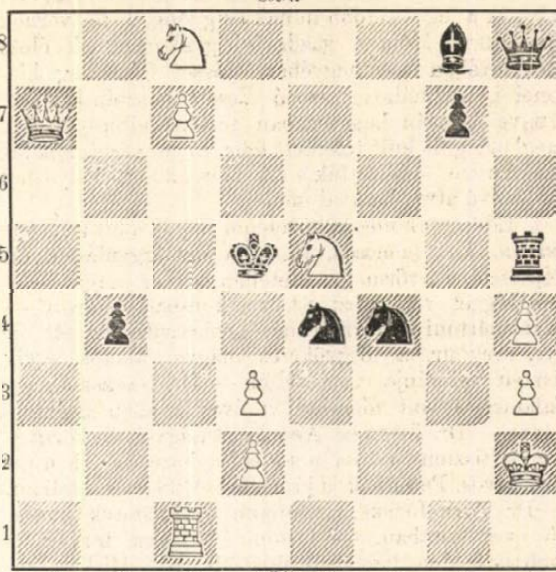
* **A levélbélyeggyűjtés** még nem szűnt meg s már is új hasonmái divat kezdődött, a lapfejek gyűjtése. «Lapfej» alatt értik a hírlapok első oldalán levő részt, hol a lap neve kiváló betűkkel, továbbá az évfolyam, szám, kelet és rendesen az előfizetési feltételek is olvashatók. A gyűjtés eszméje egy 13 éves kis newyorki leánytól ered, ki fejébe vette, hogy valami eredetit fog fölmutatni. Lassanként mintegy kétezer ily lapfejből álló gyűjteményt állított össze s ekkor azt megismertette s kijelentette, hogy legkevesebb 25,000 darabot szándékozik összegyűjteni. E szándéka nem lehetetlen, mivel magában az Egyesült-államokban mintegy tízezer lap jelenik meg. A kis leány leleményes eszméjét az amerikaiak rendkívül gyorsan felkarolták s ma már a lapfejeket egész szenvedélyvel gyűjtik.

A «Jogtudományi Közöny» február 29-iki (9-ik) száma a következő tartalommal jelent meg: A telekkönyvi enquete. — Tanulmányok a magánjog dogmatikájából. Dr. Farkas Lajos kolozsvári egyetemi tanártól. — Jogirodalom: Az államszolgálat jogi természete és a rendszeres államszolgálati pramatica elvei. Irta Dr. Keleti Ferencz. Dr. Gruber Lajos budapesti ügyvédtől. — Törvénykezési Szemle: A végrehajtási törvény 133., 49. és 60. §-ai. Dr. Imling Konrad budapesti kir. táblai bírótól. — Adalékok a BTK. magyarázatához. Felbújtó vagy tettestárs? Dr. Fayer László budapesti ügyvédtől. — Különfélék. MÉLLEKLET: Curiai Határozatok. — A budapesti kir. tábla elvi jelentőségű határozatai. — Kivonat a Budapesti Közönyből.

SAKKJÁTEK.

1263. számú feladvány. Dobrusky Jánostól.

Sötét.

Világos indul s a negyedik lépésre mattot mond.

Az 1258. sz. feladvány megfejtése.

Dennis M.-tól.

Megfejtés.

Világos.	Sötét.
1. Fd3—b1	b6—a5 : (a)
2. Ve1—e3f	Kd4—e3 :—c4 :
3. Fe7—e5 v.	
Fb1—a2 matt.	
	a.
1. ...	Ff1—e2
2. Ve1—e3+	Kd4—c3
3. Hg1—d2 matt.	

Helyesen fejtették meg: Veszprémben: Fülöp József. Szatmárott: Vass János, Budapesten: K. J. és F. H., Andorfi Sándor, Kovács J. Az Erkel-sakk-társaság nevében E. K. Csomaközön: Szilágyi F.; (az 1256. sz. f. is.) Duna-Vecsén M. L. és Sz. L. (az 1256. sz. f. is.) A pesti sakk-kör.

* Budapesten (II. ker. Corvin-tér 13. sz.) sakk-társaság alakult, mely Erkel Ferencz sakk-mester nevét tűzvén ki zászlajára «Erkel-sakk-társaság» nevet vett fel. — Minden szombaton jegyzőkönyvbe felvett ülést tartanak. Üdvözljük az új társaságot s arra kérjük, hogy esetről esetre bennünket a társaság állapotáról értesíteni sziveskedjenek.

HALÁLOZÁSOK.

PACZOLAY JÁNOS képviselő, közéletünk e veterán tagja, meghalt febr. 28-án hontmegyei birtokán, Deménden. Hontmegye egyik jeles fia volt, ki nagy szerepet vitt a közéletben már a negyvenes évek óta, mikor a pozsonyi országgyűlésre választották. Tagja volt az 1848-49-iki törvényhozásnak is, s az alkotmányos korszak beállta óta minden országgyűlésnek. Kezdetben a konzervatív párthoz tartozott; majd a Deákpart egyik híve lett, később a mérsékelt ellenzékhez csatlakozott, s a jelenlegi kormány ellen éles beszédeket tartott. Tekintélyes állást foglalt el megvédésében mindig, s az országgyűlésen egyik legtisztelendő tag volt. Már évek óta elhagyta azonban a nyilvános élet küzdőmeit, hogy másik küzdelmet folytasson a súlyos kór ellen, mely e derék férfit megbénította. Széllhűdés következtében nem tudott többé járni. De még ily állapotban is elvitette magát a képviselőházba fontos szavazásokra, hogy kerekesszékét a terem bejáratához gorgotve, neve felolvasásánál kimondja a «nem»-et. Nem rég nagy szomorúság érte: egyetlen fia öngyilkossága. Paczolay 1818-ban született, s így most 66 éves volt. Nyílt jelleme, magyaros őszintesége is hozzájárult ama tulajdonokhoz, melyek a régi táblalábírtól igen tisztelt férfiává tették.

HEGEDŰS LÁSZLÓ, országgyűlési képviselő, a függetlenségi párt érdemes tagja, meghalt febr. 28-án 71 éves korában, Budapesten. A megboldogult, ki 1875 óta három országgyűlésen állandóan képviselte a zemplénmegyei ó-lisztkai kerületet, tekintélyes és az összes pártállású képviselők által tisztelt tagja volt pártjának és véleménye közművelődési és közoktatási kérdésekben nemcsak a közoktatási bizottságban, hanem magában a házban is tekintélyvel és súlyjal bírt. Mielőtt képviselővé választották, a sárospataki ref. főiskolának volt kiváló teológiai tanára és kivált a philosophiával foglalkozott nagy előszeretettel. Tanártársával Heillerrel együtt adott ki egy nagyobb philosophiai munkát, mely a magyar szakirodalomban uttörő volt. Vallási és tanügyi kérdések tárgyalásában mindig élénk részt vett. A képviselőház összes tagjainak részvéte kíséri sirjába.

A kitünő drámaíró, Szigligeti Ede egyik fia, SZIGLIGETI MÓRICZ, elhunyt élte virágjában, 29 éves korában. Özvegy édes anyját egyik főörömötől fosztotta meg a halál. A halálesetről a családi gyászjelen-